

11. helluntain jälkeinen viikko, perjantai

Päivän epistola

(2. Kor. 4: 13 – 18)

”Veljet, meillä on sama uskon Henki, josta on kirjoitettu: ”Minä uskon, ja siksi puhun.” Niin mekin puhumme, koska uskomme. Me tiedämme, että hän, joka herätti kuolleista Herran Jeesuksen, herättää Jeesuksen tullessa meidätkin ja tuo meidät eteensä yhdessä teidän kanssanne. Tämä kaikki tapahtuu teidän takianne, jotta yhä enenevä armo synnyttäisi yhä useammassa runsasta kiitollisuutta Jumalan kunniaksi. Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen ihmisemme uudistuu päivä päivältä. Tämä hetkellinen ja vähäinen ahdinkomme tuottaa meille määrättömän suuren, ikuisen kirkkauden. Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.”

”Uskon Henki” on Hengen innoittama aktiivinen usko. ”Minä uskon, ja siksi puhun.” on suora lainaus Psalmeista (Ps. 116: 10). ”Niin mekin puhumme, koska uskomme” on viittaus Paavalin kärsimyksiin (2. Kor. 4: 10 – 11). ”Hän, joka herätti kuolleista Herran Jeesuksen, herättää Jeesuksen tullessa meidätkin.” Ajatus kuolemasta johdattaa Paavalin ajatukset ylösnousemukseen, joka poistaa kuolemalta sen voiman.

Paavali kiittää Korintin seurakuntaa siitä, että niin monet ovat vastaanottaneet hänen armolla täytetyn sanomansa ja pystyvät antamaan kunniaa Jumalalle. ”Sen tähden me emme lannistu.” Tässä Paavali palaa siihen, että vaikka häntä oli syytetty huonoksi puhujaksi, niin hän ei lannistu, sillä niin monet ovat vastaanottaneet sanoman.

”Ulkonainen ihminen” tarkoittaa sitä ihmistä, joka Paavalista on nähtävissä muiden silmin, tuo ihminen ”murtuu” eli heikkenee, mutta ”sisäinen ihminen” uudistuu. Sisäistä ihmistä muut eivät voi nähdä. Tässä yhteydessä se tarkoittaa Paavalin kasvavaa uskoa ja toivoa. Pieni ahdinko on tuottava Paavalille ikuisen kirkkauden.

Tekstimme lopussa oleva näkyvä ja näkymätön tekevät eron tarpeettoman (näkyvän) ja tarpeellisen (näkymättömän) välille. Näkyvä ja näkymätön eivät ajallisesti ole toisiaan seuraavia, vaan ne ovat ajallisesti osittain päällekkäisiä. Paavalin huomio on tarpeellisessa, pelastuksessa, mutta hänen vastustajansa kiinnittävät huomionsa tarpeettomaan (näkyvään) asiaan. Pelastuksen eteen, joka

toteutuu vasta tuonpuoleisessa, tehdään jo nyt työtä.

Ortodoksisen kirkon opetuksen mukaisesti pelastukseen Kristuksessa tapahtuu siirtymällä kuolemasta elämään, pimeydestä valoon, katumuksen, uskon ja kasteen kautta (Joh. 3: 1 – 6; Kol. 1: 13 - 14). Tätä seuraa hengellinen kasvu ja kypsyminen katumuksen, uskon ja Jumala -yhteyden kautta (2. Piet. 1: 2 - 8). Tätä kasvusta käytetään usein sana jumalallistuminen. Tämä meille on luvattu (2. Kor. 5: 9 – 11; Joh. 14: 1 - 6). Paavali kuvaa tässä hengellistä kasvua eli jumalallistumista.

Päivän evankeliumi

(Matt. 24: 27 – 33, 42 – 51)

”Herra sanoi opetuslapsilleen: ”Sillä niin kuin salama leimahtaa idässä ja valaisee taivaan länteen asti, niin on oleva Ihmisen Pojan tulo Missä on raato, sinne kokoontuvat korppikotkat. ”Mutta kohta noiden päivien ahdistuksen jälkeen aurinko pimenee eikä kuu anna valoaan. Tähdet putoavat taivaalta ja taivaiden voimat järkkyvät. Silloin taivaalle ilmestyy Ihmisen Pojan merkki. Kaikki maan sukukunnat puhkeavat valituksiin, kun näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan. Suuren torven soidessa hän lähettää enkelinsä neljälle ilmansuunnalle kokoamaan kaikkialta, maan kaikista ääristä ne, jotka hän on valinnut. ”Ottakaa oppia vertauskuvasta, jonka viikunapuu tarjoaa: kun sen oksa virkoaa ja alkaa tulla lehteen, te tiedätte, että kesä on lähellä. Samalla tavoin te kaiken tämän nähdessänne tiedätte, että se aika on lähellä, aivan ovella. ”Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, minä päivänä teidän Herranne tulee. Ymmärrättehän, että jos talon isäntä tietäisi, mihin aikaan yöstä varas tulee, hän valvoisi eikä antaisi murtautua taloonsa. Olkaa siis tekin valmiit, sillä Ihmisen Poika tulee hetkellä, jota ette aavista.” Kuka siis on uskollinen ja viisas palvelija, jonka talon isäntä asettaa palvelusväkensä esimieheksi katsomaan, että kaikki saavat ruokansa ajallaan? Autuas se palvelija, jonka hänen herransa palatessaan tapaa näin tekemästä! Totisesti: herra uskoo hänen hoitoonsa koko omaisuutensa. ”Mutta jos palvelija on kelvoton, hän ajattelee: ”Herrani ei tule vielä pitkään aikaan”, ja hän alkaa lyödä tovereitaan ja syö ja juo juoppojen seurassa. Mutta päivänä, jota tuo palvelija ei arvaa, hetkenä, jota hän ei tiedä, hänen herransa tulee, hakkaa hänet kuoliaaksi ja tuomitsee hänet samaan paikkaan, jossa teeskentelijät ovat. Siellä itketään ja kiristellään hampaita.

Tämän päivän teksti toistaa eilisen tekstin kaksi viimeistä jaetta. Samaa tekstiä löydämme myös Markuksen (Mark. 13: 24 - 37 ja Luukkaan evankeliumeista (Luuk. 21: 25, 29 – 33, 41 – 48, 17: 26- 30, 34 – 36).

Teksti käsittelee Ihmisen Pojan tulemista viimeisinä aikoina ja antaa vastauksen opetuslasten jakeessa kolme esittämään kysymykseen: ”Mikä on merkinä sinun tulostasi ja tämän maailman lopusta?”. ”Aurinko pimenee” on profeetta Jesajan näystä (Jes. 13: 10). Samantapaisia tekstejä löytyy Vanhasta testamentista muitakin (Hes. 32: 7 – 8, Joel 2: 10). ”Ihmisen Pojan merkki” on itse Ihmisen Poika! ”Kaikki maan sukukunnat puhkeavat valituksiin, kun näkevät Ihmisen Pojan tulevan suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan” on viittaus Jumalan valtakuntaan. Tässä tekstissä yhdistyvät profeettojen Danielin ja Sakariaan tekstit (Dan. 7: 13 – 14, Sak. 12: 10). Enkelit toimivat Ihmisen Pojan edustajina ja kokoavat ihmiset (Jes. 27: 13, 5. Moos. 30: 4).

Varhainen kirkko näkee tekstin: ”Noiden päivien ahdingon jälkeen” ilmaisevan, että Antikristus tuhotaan. Teksti ei kerro auringon tuhoutumisesta, vaan toteaa, että ”aurinko pimenee”. Tämä merkitsee, että Kristuksen kirkkaus peittää auringon valon alle. Se merkitsee myös tähtien ja kuun antaman valon joutumista Kristuksen tuoman kirkkauden alaisuuteen. Tätä tarkoittaa, kun ”taivaiden voimat järkkyvät”. Se on meidän aikamme loppu ja tuomion tuleminen. Jeesuksen puhe myös kertoo etukäteen ristiinnaulitsemisen yhteydessä tulevasta pimeydestä (Matt. 27: 45).

”Ihmisen Pojan merkki” on todennäköisesti risti. Tullessaan ensimmäisen kerran maailmaan Kristus tuli nöyränä ja kuolevaisena, Toisella kerralla Hän tulee voimassaan ja suuressa kunniansaan. Mistä tietää tämän ajan tulevan, esitetään esimerkiksi viikunapuun kehittyminen. Vastaavasti kun Antikristus tuhotaan ja Ihmisen Pojan merkki ilmestyy, silloin on Kristuksen toisen tulemisen aika.

Tällöin toteutuu Jesajan kirjan ennustus: ”Ja sinä päivänä puhalletaan suureen torveen, ja Assyrian maahan kahdonneet ja Egyptin maahan hajaantuneet tulevat ja kumartavat Herran eteen Jerusalemin pyhällä vuorella” (Jes. 27: 13). Myös apostoli Paavali kirjoitti samasta kokoontumisesta (1. Tess. 4: 13 - 18).

Tekstimme koostuu kahdesta eri jaksosta Matteuksen evankeliumin 24. luvussa. Nyt siirrytään jälkimmäiseen jaksoon, joka luontevasti liittyy ensimmäiseen jaksoon.

”Valvokaa siis” on lopputekstin aihe, ihmisen tulee etsiä Jumalan tahtoa ja toteuttaa se. Näin valmistaudutaan lopun aikoihin. ”Jos talon isäntä tietäisi” on lyhyt vertaus tästä valvomisesta tai varautumisesta tulevaa varten. ”Olkaa siis tekin valmiit” on ohje evankeliumin kuulijalle tai lukijalle. Olla valmis merkitsee oikeaa elämäntapaa. Varhainen kirkko näki maininnan varkaasta viittaavan kahteen asiaan. Ensinnäkin se merkitsee Kristuksen toisen tulemisen yllättävää

tapahtumista. Toiseksi se viittaa ihmisen omaan kuolemaan, se vastaa sitä tilannetta, joka on, kun Kristus tulee toisen kerran. Elä niin, että Kristus tai kuolema voi tulla jo tänään.

Sitten tulee varoitus seurakuntalaisille. Jeesus vertaa toisiinsa hyvää ja huonoa palvelijaa. Voimme ajatella näitä palvelijoita kahtena eri henkilönä tai yhtenä henkilönä, joka voi tilanteesta riippuen toimia eri tavoin. Todennäköisesti näillä palvelijoilla tarkoitetaan seurakuntien johtajia, tähän viittaa maininta ”palvelusväen esimiehestä”. ”Uskollinen ja viisas palvelija” on valpas ja valmistautunut tehtäväänsä. ”Autuas se palvelija” merkitsee onnellista, hänet palkitaan.

Meille uskotaan erilaisia asioita kykyjemme mukaan. Niitä meidän tulee enentää. Jos jollakin on opettamisen lahja, hän opettakoon, kenellä lohduttamisen, hän lohduttakoon.

Vastakohtana on kelvoton palvelija. Hän ei jaksaa odottaa, vaan toimii väärin niin muita palvelijoita, kuin itseään ja Herraansa kohtaan. Hänessä ei ole armeliaisuutta eikä vastuunkantamista. Hän ei ymmärrä, milloin hänen Herransa tulee. Hän saa rangaistuksensa. Kelvottoman palvelijan lopullinen paikka on yhdessä teeskentelijöiden kanssa. ”Siellä itketään ja kiristellään hampaita” kertoo näiden tiedostavan tilansa.